

สำนักวิทยบริการ

คุณมาห้องสมุดทำไม??

คำถามธรรมดาที่ไม่ธรรมดา..

ถ้าเป็นนิสิตนักศึกษา คำตอบคงมาเพื่อเหล่าสาว สองหนุ่ม สุมหัวเมาท์ เอาเล็คเซอร์มาลอก ฯลฯ ระบุแบบนี้อาจมีนิสิตบางคนทั้งดิง ซึ่งคนดีก็มีมาก คือพวกพากเพียร เรียนลัด จัดระเบียบ ชีวิต นักคิดเด็กเรียน หรือ พวกแยกกลุ่ม ชุมเจียบ ไปจนถึง พวกรักสงบ หลบก๊ก สารพัด ส่วน คณาจารย์ บุคลากร คงมีเหตุผลอีกมากมายสาธยายไม่หมด คำตอบนั้น.. ขึ้นอยู่กับว่า “คุณเป็นใคร มีจุดประสงค์อะไรในการเข้าห้องสมุดครั้งนั้น ..”

ถ้าลองเปลี่ยนคำถาม “คุณคาดหวังอะไรจากห้องสมุด...ทุกครั้งที่เดินเข้าไป”

ผู้เขียนขอสรุปเองว่า “มีหนังสือที่ต้องการ บริการเป็นกันเอง” น่าจะเป็นคำตอบที่มี ในใจทุกคน เป็นอย่างน้อย..

และแน่นอนที่สุด สถาบันวิทยบริการก็มีอยู่แล้วใน 2 สิ่งนี้ แต่มีคำถามต่อว่า “สิ่งมีอยู่เป็นแบบเข้มข้น หรือเจือจางมากน้อยแค่ไหน”

ผู้ใช้บริการคงไม่ต้องถึงกับ ยืนซึ่ง ตื่นตะลึงไม่รู้ลืม.. แค่ให้ทุกคนได้สิ่งที่ต้องการและ สบายใจก็เพียงพอ..

กล่าวโดยสรุปคือ

1. ห้องสมุดควรตอบสนองความต้องการด้านหนังสือ

ปัจจุบันสถาบันวิทยบริการมีหนังสือวิชาการ ตำราคู่มือ หนังสืออ้างอิงและงานวิจัยต่างๆ มากมาย หลากหลาย และมีระบบจัดวางไว้ที่เป็นทาง เป็นระเบียบเรียบร้อย คัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามมาตรฐานสากล ง่ายหายรู้ (ฟังเสียงเครื่องร้องหน้าประตู) และดูงามตา ยิ่งนัก

แต่หากเราพูดถึงเรื่องความทันสมัยของหนังสือควรเพิ่มเข้มข้นอีกนิดเพื่อคุณภาพ ให้สมกับความเป็นมหาวิทยาลัยที่ถือเป็นแหล่งความรู้เก่าแก่และยาวนานที่สุดของประเทศ..

ขอยกตัวอย่าง ถ้านักคอมพิวเตอร์สมัครเล่นสักคน เดินขึ้นไปชั้น 4 เลือหาหนังสือเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เจาะจงลงไปทีโปรแกรม Coral Draw จะพบว่า ตลาดภายนอก มีโปรแกรม Coral Draw ให้เลือก ซึ่งจะมีหนังสือ version 12 ขึ้นไป แต่ที่สำนักวิทยบริการมีสูงสุดเพียง version 6 ในทางกลับกัน หากผู้อ่านต้องการย้อนกลับไปในอดีต ที่นี้จะมีหนังสือ Coral Draw ตั้งแต่เพิ่งเริ่มจุดประกายในสมองของผู้เขียนโปรแกรม ขึ้นกำเนิด ขึ้นเติบโต จนกลายเป็น Coral Draw ที่เห็นกันทุกวันนี้ นี่คือจุดแข็งของสถาบันวิทยบริการ ซึ่งในความเป็นจริง ยังมีนักอ่านอีกจำนวนหนึ่งที่ต้องการหนังสือใหม่ให้ทันกระแสปัจจุบัน ไม่ถึงกับต้องเทียบเคียงกับเล่มล่าสุดบนแผง แต่ไม่ควรจะทิ้งห่างมากเกินไป

ปัญหาในเรื่องนี้ มองดูเป็นเรื่องไม่ใหญ่โตนัก หากคุณรอคอย อีกไม่นานหนังสือเหล่านี้ก็จะมาอยู่บนชั้น แต่สำหรับโลกที่ต้องแข่งกับเทคโนโลยี การช่วงชิงกลุ่มนักอ่านที่เป็นเยาวชน โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักแล้วละก็ การปลูกฝังการรักอ่านของคนไทย การตลาดถือว่าเป็นเทคนิคสำคัญที่ควรนำมาใช้ วิธีแก้ปัญหา ต้องมองไปถึงต้นเหตุ หากเกิดจากงบประมาณของหน่วยราชการที่จำกัด เราสามารถอุดช่องโหว่ของปัญหานี้ ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การรับบริจาคหนังสือใหม่ (ปี 48-49) หรือประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างห้องสมุด อาทิ ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์ ห้องสมุดของกรมและกระทรวง เช่น กระทรวง ICT หรือ สถาบันวิจัยอื่นๆ หรือห้องสมุดต่างมหาวิทยาลัย เป็นต้น ซึ่งในอนาคต ห้องสมุดแต่ละแห่งคงมีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยง (on line) กันได้ทั่วถึง ถ้าเราต้องการหนังสือเล่มหนึ่ง เมื่อศิษย์ขอลงในเวปไซต์บริการของสถาบันวิทยบริการแล้ว พบว่าไม่หนังสือเล่มดังกล่าวในห้องสมุด ควรมีข้อความ ระบุว่าสถานไหนที่เราสามารถไปค้นหาหนังสือเล่มนี้ได้ เป็นต้น

2. ห้องสมุดควรตอบสนองความต้องการด้านความสบายใจ

คงยากที่จะบอกได้ว่า เมื่อคุณเดินเข้าห้องสมุด สถานที่แห่งนี้จะทำให้สบายใจได้อย่างไร ประเด็นนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการหาหนังสือเจอหรือไม่เจออีกแล้ว การสร้างบรรยากาศของสถานที่ ควรมีการใช้ศิลปะทั้งด้านที่เป็นกายภาพ และด้านทัศนียภาพ เช่น แก้วอีนั่งระหว่างโต๊ะไม่ควรติดกันเกินไป มีเสียงเพลงบรรเลงเบาๆ มีมุมคลายเครียดที่มีเฉพาะนิตยสาร หรือมีมุมวิทยานิพนธ์ ที่เป็นเหมือนการจัดสวน หรือมีการจัดวางต้นไม้ประดับเป็นระยะๆ คงจะดีไม่น้อย ส่วนบุคลากรที่ให้บริการปัจจุบันดูจะน้อยเกินไป ถ้าเพิ่มอีกจะช่วยให้บริการได้สะดวกยิ่งขึ้น

สรุป สำนักวิทยบริการอยู่คู่กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมายาวนาน ทำหน้าที่เป็นแหล่งรวมความรู้ได้อย่างดีเยี่ยมตลอดมา หากปรับปรุงให้เข้ากับกระแสโลกปัจจุบันอีกเล็กน้อย ก็จะกลายเป็นห้องสมุดระดับแนวหน้าได้อย่างง่ายสบายๆ